

Minder controles met RiskPlaza

Tekst: Hilco Wagenaar | Foto's: Bakkers in bedrijf

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft in juni een convenant met het Productschap Akkerbouw (PA) ondertekend. Daarmee erkent de NVWA RiskPlaza als een databank waar voedselveilige grondstoffen verkrijgbaar zijn. Dit betekent voor voedingsmiddelenfabrikanten en toeleveranciers minder rompslomp.

RiskPlaza is opgezet door het Productschap Akkerbouw op initiatief van de bakkerijsector. Het systeem is inmiddels ook beschikbaar voor de zoetwaren-, vleeswaren-, snacks-, groente- en fruitsector, koffie- en theesector en de pluimveeverwerkende industrie. Doel is om het bedrijfsleven werk uit

handen te nemen bij de borging van voedselveiligheid van ingrediënten. Dit gebeurt door de levensmiddelenketen eenvoudig inzicht te geven in de gevaren van ingrediënten en de beheersing van die gevaren. Het convenant past in het streven van de NVWA om de kwaliteit en doelmatigheid

van de voedselveiligheidscontroles verder te verbeteren. Het past ook in de filosofie van het PA, want met het erkennen van RiskPlaza wordt de toezichtslast voor ondernemers verminderd. RiskPlaza is het eerste sectorale voedselveiligheidssysteem waarvoor de NVWA een convenant sluit, zegt PA-woordvoerder Jan Wielemaker.

Wat is precies afgesproken?

“Met de ondertekening van het convenant is de rol van RiskPlaza en de RiskPlaza-audit* in het overheidstoezicht geformaliseerd. Er is afgesproken dat producenten in de levensmiddelenindustrie die een RiskPlaza-audit* met goed gevolg hebben doorlopen, minder door de NVWA worden gecontroleerd. Daarnaast is een grote groep afnemers van deze producenten, waaronder bakkers, niet verplicht om de door de NVWA opgelegde inkoopverificatie op de voedselveiligheid van grondstoffen uit te voeren. Deze verminderde toezichtslast is mogelijk doordat de inhoud van de databank RiskPlaza door zowel de NVWA als het betrokken bedrijfsleven als een zogenoemde gezamenlijke waarheid wordt gezien. Daarmee is een bijzondere situatie ontstaan want het gezamenlijke gebruik door overheid en bedrijfsleven van een databank over voedselveiligheidsrisico's is uniek in de wereld.”

“In het convenant is bovendien een afspraak gemaakt over het doormelden van relevante RASFF-meldingen door de NVWA aan RiskPlaza: meldingen vanuit Europese Lidstaten over onveilige producten die via het Rapid Alert System uit Brussel worden verspreid. Zo kan via de RiskPlaza-nieuwsbrief in een vroegtijdig stadium het betrokken bedrijfsleven worden geïnformeerd over mogelijk onveilige situaties. Hierdoor kan zo snel en

adequaat mogelijk gereageerd worden op incidenten. Een recent voorbeeld hiervan is de snelle berichtgeving over Pools strooizout.”

Waarom is de ondertekening van het convenant zo bijzonder?

“Met het convenant wordt bevestigd dat RiskPlaza de gezamenlijke waarheid is voor het bedrijfsleven en overheid. Dat betekent dat de databank RiskPlaza het uitgangspunt is voor de beheersing van de gevaren door de bedrijven én het uitgangspunt voor het toezicht door de NVWA. Eén database voor de overheid en het bedrijfsleven, wat efficiënt is in gebruik. Geen discussies meer tussen inspecteur en bedrijf: wat in RiskPlaza staat is voor beide partijen het uitgangspunt. Bovendien spreekt de NVWA vertrouwen uit in het RiskPlaza-audit*-systeem door er in het toezicht op te bouwen.”

Wat is het belang van RiskPlaza voor de bakkerijsector en andere voedingsmiddelenbedrijven?

“Bakkers zijn verantwoordelijk voor de producten die zij inkopen en op de markt brengen. Van deze producten moet de voedselveiligheid zijn geborgd. Daarbij mag een afnemer echter niet alleen vertrouwen op het voedselveiligheidscertificaat van zijn leverancier. Bakkers zijn zelf verantwoordelijk voor die verificatie. Voor veel bakkers is dit een probleem. Ga maar eens bij alle leveranciers beoordelen hoe deze de voedselveiligheid hebben geborgd. Om bakkers zo veel mogelijk werk uit handen te nemen, is het RiskPlaza-audit*-systeem ontwikkeld. Neemt een bakker van een RiskPlaza-audit*-bedrijf af, dan hoeft deze de voedselveiligheid van grondstoffen niet meer zelf te verifiëren bij deze leverancier. RiskPlaza is een hulpmiddel bij deze borgingssystematiek: het is een databank waarin ingrediënten voor levensmiddelen zijn opgenomen, de aan deze ingrediënten verbonden voedselveiligheidsrisico's en de bijbehorende wettelijke normen en beheersmaatregelen.”

Hoeveel grondstofleveranciers maken gebruik van RiskPlaza?

“Op dit moment heeft RiskPlaza 240 deelnemers en zijn er vijftig RiskPlaza-audit*-leveranciers. Op www.riskplaza.nl is een overzicht beschikbaar. Alle bedrijven en organisaties met een abonnement op RiskPlaza worden per nieuwsbrief geïnformeerd wanneer een bedrijf de RiskPlaza-audit* met goed gevolg heeft doorlopen.”

Ziet de NVWA af van controle op bedrijven die de RiskPlaza-audit* hebben behaald?

“Naast de gezamenlijke database, betekent het convenant voor de bedrijven minder controles door de NVWA. Voor RiskPlaza-audit*-bedrijven vervalt de NVWA-controle op het gebied van inkoopverificatie. Dit betekent dat de NVWA voortaan meer inzet op controles bij bedrijven die niet deelnemen aan het RiskPlaza-audit*-systeem. Zij moeten uiteraard dan zelf aan de NVWA aantonen dat de voedselveiligheid van de ingekochte grondstoffen beheerst is.”

Wat merkt de bakker van de ondertekening van dit convenant?

“Ook bakkers die ingrediënten of grondstoffen kopen van RiskPlaza-audit*-bedrijven hebben voordeel. Zij hoeven deze producten niet meer op voedselveiligheid te verifiëren. Dit is een stimulans voor elke bakker om grondstoffen te betrekken van RiskPlaza-audit*-leveranciers.”

Welke wensen heeft het PA nu nog ten aanzien van RiskPlaza?

“De komende tijd staat in het teken van opschaling en internationalisering van RiskPlaza. Met het convenant als extra drijfveer worden nog niet aangesloten sectoren gestimuleerd mee te doen. In de opschaling van het systeem ligt ook een taak voor de NVWA. De opschaling van het systeem versnelt als de NVWA juist controles uitvoert bij de bedrijven die nog niet meedoen aan RiskPlaza. Hiermee laat de NVWA zien aan bedrijven dat meedoen loont. RiskPlaza is nu nog voornamelijk gericht op Nederland. De eerste stap naar internationalisering is gezet met de Engelse versie van RiskPlaza. Veel leveranciers van grondstoffen zitten in het buitenland. De eerste Belgische, Duitse en Franse leveranciers zijn inmiddels aangesloten bij RiskPlaza. Het zou mooi zijn als dit aantal groeit.”

De toekomst van de productschappen is aan discussie onderhevig. Staat daarmee het voortbestaan van RiskPlaza ook op losse schroeven?

“Nee, zeker niet. Het PA is eigenaar van RiskPlaza en beheert RiskPlaza en het RiskPlaza-audit*-systeem in opdracht van de deelnemende sectoren. Het is een taak die uitstekend past binnen het publieke taakcluster voedselveiligheid en gezondheid en wat dan ook binnen de schappen 'nieuwe stijl' wordt voortgezet.” ■

Bakkers zijn verantwoordelijk voor de producten die zij inkopen en op de markt brengen. Van deze producten moet de voedselveiligheid zijn geborgd.